

Reactienota NBP Fryslân 2024

Ten behoeve van het vaststellen van het Natuurbeheerplan Fryslân 2024

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02123788
Bijlagen:	Ja, digitale kaart
Datum binnenkomst:	6 juni 2023
Zienswijze op:	Beheer- en ambitietypenkaart
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze

Indiener heeft een zienswijze ingediend ten aanzien van zowel de beheer- als ambitietypekaart. Er wordt verzocht om voor een aantal locaties de beheer- en ambitietypen te heroverwegen en te herzien, dit is middels digitaal aangeleverd kaartmateriaal en een toelichting onderbouwd.

In totaal zijn er 26 verzoeken voor het aanpassen van het beheertype ingediend. In 21 gevallen betreffen dit kleine correcties verspreid over Fryslân (totaal 0,36 ha) van de kaart die ertoe leiden dat er logische eenheden ontstaan. Er zijn 4 gevallen verspreid over Fryslân (totaal 2,2 ha) waar een correctie van het beheertype wordt voorgesteld. De grootste wijziging (1 oppervlak van 23 ha) betreft een wijziging in Polder de Samenvoeging en wordt o.b.v. de vegetatiekartering ingediend.

Beoordeling zienswijze

De kleine grenscorrecties zijn in kader van logisch beheer en dragen bij aan een vereenvoudiging van het aanvragen en beschikbaar van de subsidie voor natuurbeheer. Hiermee wordt voorkomen dat particulier natuurbeheerders voor zeer kleine oppervlakte een andere beheertype dienen aan te vragen.

De andere 5 wijzigingen zijn ingediend omdat de beheertypenkaart niet overeenkomt met het beheer en de natuur welke aanwezig is in het veld. Van de 4 correcties is beoordeeld dat deze overeenkomen met de in het veld aanwezige natuurwaarden. Daarnaast is de indiener gevraagd naar de betreffende vegetatiekartering. Deze is vervolgens vergeleken met de kwalificerende soorten van het geldende en het voorgestelde beheertype. Hieruit blijkt dat de vegetatie en het beheer overeenkomt met het voorgestelde beheertype.

Conclusie

Zienswijze ten aanzien van de 26 wijzigingen overnemen. Aanpassing doorvoeren in kaart met beheer- en ambitietypen.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02123786
Bijlagen:	Ja
Datum binnenkomst:	17 mei 2023
Zienswijze op:	Beheer- en ambitietypenkaart
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze

Indiener heeft een zienswijze ingediend ten aanzien van zowel de beheer- als ambitietypekaart. Er wordt verzocht om voor twee locaties de beheer- en ambitietypen te heroverwegen en te herzien. Voor het gebied Taconiskolken wordt voorgesteld het beheer- en ambitietype van N05.02 Gemaaid rietland aan te passen naar N06.01 Veenmosrietland en moerasheide. De kwalificerende soorten flora, als bijvoorbeeld Ronde zegge, zijn nog op deze aanwezig.

Voor het terrein gelegen bij het Koudumberboskje werd eerder voorgesteld om het terrein als N00.01 Nog om te vormen naar natuur op kaart te zetten. Echter zijn de percelen in kader van de N2000 al ingericht. De indiener meldt dat de percelen en directe omgeving zodanig zijn ingericht dat natte natuur zich kan ontwikkelen. Doelsoorten zijn porseleinhoen, noordse woelmuis, rietzanger (N2000) en verder moerasvogels, moerasvegetatie, evt. paai-opgroeigebied vissen. Peilbeheer is flexibel. In de late winter/vroege voorjaar open verbinding met de boezem. Zomer- najaar uitzakkend peil (tot op zekere hoogte). Voor dit terrein wordt voorgesteld om aan beide percelen zowel qua beheer als ambitie N05.04 Dynamisch moeras toe te kennen.

Beoordeling zienswijze

Het gebied bij Taconiskolken is een rietland, welke gemaaid wordt. Naar aanleiding van de zienswijze is telefonisch contact geweest over de soorten die in het gebied staan. Indiener geeft aan dat het een afwisselend gebied is met verschillende soorten vegetatie. Zo komt de ronde zegge veelvuldig voor, maar ook soorten als dotterbloem, gevleugeld hertshooi, grote boterbloem, kamvaren, moeraslathyrus, en rietorchis. Daarnaast is het gebied zuur en zijn grote delen bedekt met veemossen. Het wordt nu nog 's winters gemaaid, maar zal naar 's zomers aangepast worden om de ontwikkeling van de soorten en verschraling te stimuleren. De soorten komen zowel met N05.02 Gemaaid rietland als N06.01 Veenmosrietland en moerasheide overeen. Het beheer is nu nog meer gericht op N05.02, maar 's zomers maaien is een ontwikkeling wat past binnen beheertype N06.01.

Het terrein bij het Koudumberboskje is ingericht als plasdras-gebied. Het beheer is niet gericht op weidevogels, maar op soorten van rietlanden. Het beheertype N05.04 Dynamisch moeras sluit hier goed bij aan.

Conclusie

Zienswijze overnemen en aanpassing doorvoeren in kaart met beheer- en ambitietypen.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02125724
Bijlagen:	Ja
Datum binnenkomst:	28 april 2023
Zienswijze op:	Beheer- en ambitietypenkaart
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze

Indiener heeft een zienswijze ingediend ten aanzien van zowel de beheer- als ambitietypekaart. Er wordt verzocht om voor een locatie gelegen op Ameland het beheer- en ambitietype te wijzigen van N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland in N12.05 Kruiden- en faunarijke akker. Indiener wil in het najaar Amelander rogge zaaien om zo het leef- en foerageergebied van de kiekendieven te versterken en lokaal graan te telen.

Beoordeling zienswijze

De betreffende oppervlakte valt binnen de begrenzing van het N2000 gebied Amelander Duinen. Doelsoorten voor dit N2000 gebied zijn o.a. bruine en blauwe kiekendief en velduil. Als provincie willen we inzetten op het uitbreiden van de leef- en foerageergebieden van deze soorten. Dit verzoek komt hiermee overeen met de doelstellingen. Echter betreft het hier wel natuurgrond en zal de productiefunctie ondergeschikt moeten zijn aan de natuurdoelstelling. Indiener heeft aangegeven dat dit ook het doel is. Het gewas zal deels worden geoogst zodat er een afwisseling van gewashoogte ontstaat. Dit ten behoeve van de beschikbaarheid van prooidieren voor roofvogels.

Conclusie

Zienswijze overnemen, aanpassing doorvoeren in kaart met beheer- en ambitietypen.

Gegevens zienswijze

Kenmerk:	02125726
Bijlagen:	Ja, digitale kaart
Datum binnenkomst:	24 mei 2022
Zienswijze op:	Beheer- en ambitietypenkaart
Organisatie	
Contactpersoon	
Behandeld door:	
Advies gevraagd aan:	

Beschrijving zienswijze

Indiener heeft een zienswijze ingediend ten aanzien van zowel de beheer- als ambitietypekaart. Er wordt verzocht om voor een perceel gelegen aan de Linde het beheer- en ambitietype te wijzigen naar "normale agrarische grond". Indiener geeft aan dat het perceel wordt gebruikt voor het winnen van kuilgras en er dierlijke mest op wordt uitgereden. Opname in het natuurbeheerplan met een beheertype wordt gezien als beperking waardoor de uitvoering van de onderneming onder druk staat.

Beoordeling zienswijze

Het perceel van de indiener ligt vrij voor de boezem en ligt aan de Linde. Het is aangeduid als NNN en in het bestemmingsplan opgenomen als Natuur. Het wordt het nog als landbouwperceel gebruikt en ook zo opgegeven in de gecombineerde opgave. Voor het perceel is geen subsidie voor natuurbeheer en in het verleden is hier ook geen subsidie voor functieverandering aangevraagd. Het wordt intensief gebruikt en dierlijke mest op uitgereden. In het verleden is het gebruik extensiever geweest, wat aanleiding is geweest om het als N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland op kaart te zetten (sinds Natuurbeheerplan Fryslân 2011). Het gebruik van het perceel, als landbouwgrond, is door de jaren heen niet veranderd. Alleen de mate waarin het gebruikt wordt is geïntensiveerd.

Echter ligt op de percelen wel een opgave om deze te realiseren voor de natuur, het is namelijk aangewezen als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Vanwege deze opgave en het hier om landbouwgrond gaat, dient het in het natuurbeheerplan te worden opgenomen als N00.01 Nog om te vormen naar natuur. De natuurontwikkelingsopgave wordt hiermee 1,59 ha groter.

Conclusie

Zienswijze overnemen, aanpassing doorvoeren in kaart met beheertypen.

Gegevens aanvulling 1

Datum binnenkomst: 19 april 2023
Zienswijze op: Agrarisch leefgebied
Organisatie
Contactpersoon
Behandeld door:
Advies gevraagd aan:

Beschrijving

In het Ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2024 is een gebied nabij Ravenswoud toegevoegd als agrarisch leefgebied Open akker. Het verzoek is om het gebied niet alleen toe te voegen als leefgebied Open akker, maar ook als dooradering.

Het agrarisch collectief heeft aangegeven een deel van de polder te willen optimaliseren met struwelen met doelsoorten zoals zomertortel, ringmus, geelgors, kneu, grauwe klauwier en patrijs. Het grootste deel zal opgehouden en geoptimaliseerd worden voor broedvogels als veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, Kievit, kwartel en kwartelkoning. In de winter worden de akkers geoptimaliseerd voor veldleeuwerik, blauwe kiekendief, toendrarietgans, kraanvogel, wilde zwaan en kleine zwaan.

De afgelopen jaren is er door middel van BMP tellingen gekeken naar het voorkomen van broedvogels. Duidelijk is te zien dat broedvogels zoals Grasmus, Kleine Karekiet, Roodborsttapuit, Kneu, Blauwborst, Graspieper, Kievit en Kwartel ook profiteren van het gebied. Hieronder in tabel de aantallen:

Nr	Soort	1998	2002	2010	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Blauwborst	0	0	7	9	4	9	7	12	4	14
2	Bosrietzanger	7	6	9	16	10	21	16	19	30	24
3	Fazant	Geen gegevens				0	0	0	1	0	0
4	Geelgors	13	17	16	16	18	27	28	25	38	31
5	Gele Kwikstaart	4	2	29	26	17	15	19	28	29	30
6	Grasmus	12	15	21	32	25	49	44	61	72	61
7	Graspieper	17	14	22	28	12	14	7	11	11	7
8	Haas	Geen gegevens				2	3	1	niet	5	4
9	Kievit	19	9	5	4	6	9	8	7	8	8
10	Kleine Karekiet	0	0	10	23	18	20	18	37	34	20
11	Kneu	4	3	8	8	6	14	20	16	17	7
12	Kwartel	2	2	1	4	0	3	2	2	4	2
13	Ree	Geen gegevens				32	21	24	niet	38	31
14	Roodborsttapuit	3	3	4	8	8	14	13	9	12	10
15	Veldleeuwerik	15	13	23	18	19	17	17	27	38	31

Beoordeling

Tezamen met de zienswijze heeft de indiener een informatie meegestuurd. In de onderbouwing is duidelijk aangegeven waarom een verzoek wordt gedaan voor uitbreiding. Er wordt aangegeven wat de samenhang is met de omliggende gebieden, wat voor beheer er uitgevoerd zal worden, welke soorten aanwezig zijn en voor welke soorten dit van belang is. In het Ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2024 is in paragraaf 4.3 opgenomen wat de instapcriteria zijn voor het leefgebied Dooradering, zie onderstaande tabel.

Dooradering	Er komt minimaal 1 van de doelsoorten voor in het gebied of het gebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de betreffende soort(en)
	Minimaal 1 van de doelsoorten is recent (maximaal 2 jaar geleden) vastgesteld in het gebied óf de biotoopomstandigheden zijn optimaal aanwezig voor minimaal één van de doelsoorten én er zijn bronpopulaties van die soort aanwezig op een voor de betreffende soort te overbruggen afstand

Uit de vergelijking van de onderbouwing met de instapcriteria kan worden geconcludeerd dat er kan worden voldaan aan de instapcriteria.

Conclusie:

Aanvulling overnemen, het agrarisch zoekgebied Dooradering uitbreiden. Aanpassen van de kaart zoekgebied agrarisch.

Gegevens aanvulling 2

Datum binnenkomst: 21 juni 2023
Zienswijze op: Agrarisch leefgebied
Organisatie
Contactpersoon
Behandeld door:
Advies gevraagd aan:

Beschrijving

Met diverse mozaïekregisseurs voor weidevogelgebieden is gesproken over het natuurbeheerplan. Zij krijgen geen bericht over de periode dat zij zienswijzen kunnen indienen, maar zij zijn wel de personen die inzichtelijk hebben welke gebieden eventueel missen als leefgebied open grasland. Naar aanleiding van de gesprekken heeft 1 mozaïekregisseur 2 gebieden aangemeld voor opname.

In het gebied in de omgeving van Achlum wordt actief aan weidevogelbeheer gedaan, maar kan de beheerder nu niet voor ANLb-beheer in aanmerking komen. In 2023 is gebruik gemaakt van het stimuleringsfonds boerenlandvogels voor dit terrein. In dit gebied komen 8 tot 12 gruttobroedparen voor. In het gebied in de omgeving van Reahûs voeren eheerders ook vrijwillig weidevogelbeheer uit. Hier komen tussen de 6 en 10 broedparen grutto voor. In beide gebieden is een plasdras aanwezig en is het kruidenrijk grasland. De plasdras bij Achlum is 2 hectare drassig en bij Reahûs 0,5 ha. In de alarmrondes trokken ook alle vogels rondom de gebieden naar de betreffende plasdrassen. Veel alarm ook van de Kievit, die van de mais af kwamen bij de burens.

Beoordeling

Tezamen met de zienswijze heeft de indiener een informatie meegestuurd. In de onderbouwing is duidelijk aangegeven waarom een verzoek wordt gedaan voor uitbreiding. Er wordt aangegeven wat de samenhang is met de omliggende gebieden, wat voor beheer er uitgevoerd zal worden, welke soorten aanwezig zijn en voor welke soorten dit van belang is. In het Ontwerp Natuurbeheerplan Fryslân 2024 is in paragraaf 4.3 opgenomen wat de instapcriteria zijn voor het leefgebied Dooradering, zie onderstaande tabel.

Open Grasland	Minimaal 10 broedparen van grutto per 100 ha óf minimaal 50 broedparen van de soorten grutto, tureluur, Kievit en scholekster samen per 100 ha, of	Minimaal 100 ha samenhangende beheerde oppervlakte waarop leefgebied open grasland aanwezig is, of het gebied is als weidevogelparel aangewezen.
	Minimaal 30 broedparen van de kritische soorten (grutto, tureluur, veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, slobbeend, kuifeend, wulp, watersnip, kwartel, tafeleend, zomertaling, wintertaling, witte kwikstaart, kluut, knobbelzwaan, krakeend, bergeend en patrijs) samen per 100 ha.	

Uit de vergelijking van de onderbouwing met de instapcriteria kan worden geconcludeerd dat er kan worden voldaan aan de instapcriteria. Beide gebieden sluiten aan bij reeds bestaand leefgebied open grasland.

Conclusie:

Aanvulling overnemen, het agrarisch zoekgebied Open grasland uitbreiden. Aanpassen van de kaart zoekgebied agrarisch.